

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اراک

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی اراک

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

آیین نامه داخلی

کمیته دانشجویی توسعه آموزش علوم پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی اراک

آبان ماه ۱۴۰۴

۱) پیشگفتار

دانشجویان به عنوان ستون‌های اصلی آموزش علوم پزشکی، ذینفعان امروز و سکان داران آینده‌ی عرصه‌ی آموزش علوم پزشکی هستند. لذا مشارکت آنها در امر توسعه آموزش امری اجتناب ناپذیر است.

سازمان‌دهی، هماهنگی و انسجام بیشتر فعالیت‌های دانشجویی و استفاده از ظرفیت‌های ایشان در توسعه‌ی آموزش علوم پزشکی در سطوح مختلف اعم از وزارتی، دانشگاهی و برنامه‌های آموزشی، نیاز به یک تشکل ساختارمند دانشجویی در مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دارد. برای دستیابی به این مهم، از سال ۱۳۸۹ کمیته‌های دانشجویی با مسئولیت ارتقای کیفی آموزش در دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی و دانشکده‌های علوم پزشکی تشکیل شده است.

با توجه به نیاز به ارتقای سطح مشارکت و فعالیت‌های دانشجویی در فعالیت‌های توسعه‌ی آموزشی و به دنبال شکل‌گیری مناطق آمایشی در ساختار وزارت بهداشت، درمان و آموزش علوم پزشکی، بازنگری آیین نامه از آذرماه ۱۳۹۶ در دستور کار قرار گرفت. پس از تدوین نسخه‌ی اولیه پیش نویس و نظرخواهی از دانشجویان و مراکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی و دانشکده‌های علوم پزشکی و اعمال نظرات دریافتی، متن نهایی ویرایش شده اساسنامه کمیته‌های توسعه آموزش علوم پزشکی در تیر ۱۴۰۴ ویرایش گردید.

جهت مشارکت هرچه بیشتر دانشجویان در امر ارتقای کیفیت آموزشی و نظام بخشی به آن "آیین نامه کمیته دانشجویی توسعه آموزش علوم پزشکی زیر نظر مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه علوم پزشکی اراک" طبق اساسنامه کشوری در خرداد ماه ۱۴۰۱ تهیه گردیده است که در آبان ماه ۱۴۰۴ مورد بازنگری و ویرایش نهایی قرار گرفته است.

۲) اختصارات

در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

- **وزارت:** منظور وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.
- **مرکز مطالعات وزارت:** منظور مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.
- **مرکز مطالعات دانشگاه:** منظور مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اراک است.
- **دفتر توسعه:** منظور دفتر توسعه آموزش هر یک از دانشکده‌های دانشگاه علوم پزشکی اراک است.

- **واحد توانمندسازی و مشارکت آموزشی دانشجویان:** منظور واحد توانمندسازی و مشارکت آموزشی دانشجویان مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه است.
- **کمیته دانشجویی:** منظور کمیته دانشجویی توسعه آموزش علوم پزشکی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه اراک است.
- **طرح توسعه‌ای:** طرحی است که در پاسخ به یک مشکل آموزشی موجود در دانشگاه/دانشکده پیشنهاد و از طریق ارائه راه حل مبتنی بر شواهد آموزش پزشکی با هدف ارتقای کیفیت فرایندهای آموزشی دانشگاه انجام می‌شود.
- **پژوهش در آموزش:** پژوهش‌هایی که در پاسخ به یک سوال مشخص در حوزه آموزش انجام و نتایج آن برای پر کردن خلاءهای مطالعاتی این حوزه منتشر می‌شود.

۳) مأموریت

کمیته دانشجویی نهادی است متشکل از دانشجویان داوطلب دانشگاه علوم پزشکی اراک که بستری ساختارمند برای دانشجویان فراهم می‌آورد تا بتوانند به توسعه و ارتقای آموزش علوم پزشکی کمک کنند. این کمیته با ایجاد بسترهای لازم برای توانمندسازی و به اشتراک گذاری تجربیات دانشجویان در حوزه توسعه آموزش علوم پزشکی تلاش می‌کند تا با تربیت دانشجویانی که توانمندی لازم برای حمایت طلبی را دارند برای ارتقای جایگاه دانشجویان در زنجیره تصمیم سازی‌های آموزشی، ظرفیت سازی نماید. همچنین با کمک به دانشجویان برای کسب حداکثر رشد فردی و حرفه‌ای خود، آن‌ها را برای رهبری های مؤثر در حوزه‌ی آموزش پزشکی آماده می‌سازد. این کمیته در عرصه‌های مختلف نوآوری‌های آموزشی و پژوهش در آموزش، در راستای بهبود وضعیت آموزشی دانشگاه گام برمی‌دارد.

۴) دورنما

دورنمای کمیته‌های دانشجویی این است که دانشجویان دانشگاه به عنوان یکی از ارکان اصلی آموزش علوم پزشکی شناخته شوند که در سیاست گذاری، برنامه‌ریزی، اجرا و ارزشیابی فعالیت‌های نوآورانه و توسعه‌ای در حوزه آموزش علوم پزشکی و در تمام سطوح برنامه‌های آموزشی دانشکده‌ها و دانشگاه مشارکت نمایند.

۵) هدف کلی

ارتقای کیفیت آموزش از طریق تقویت مشارکت دانشجویان در حوزه توسعه و نوآوری آموزش علوم پزشکی و تبدیل شدن ایشان به حمایت طلبان ارتقای آموزش خود.

۶) اهداف اختصاصی

اهداف اختصاصی از تشکیل کمیته دانشجویی، بسترسازی و فعالیت در زمینه‌های زیر می‌باشد:

- توانمندسازی دانشجویان علوم پزشکی در زمینه آموزش علوم پزشکی، مهارت‌های رهبری و حمایت طلبی
- تأکید و تقویت نقش دانشجویان در آموزش و تشویق به مشارکت فعال تر در همه سطوح

- مشارکت در طراحی، اجرا، پایش و ارزشیابی فعالیت‌های آموزشی اعم از سیاست‌ها، آیین نامه‌ها، برنامه‌ها و فرآیندهای آموزشی مرتبط با دانشجویان
- برقراری ارتباط و بسترسازی جهت تعامل و تبادل تجارب دانشجویی در حوزه توسعه آموزش علوم پزشکی در سطح ملی و بین‌المللی
- بسترسازی برای مشارکت فعال دانشجویان در فعالیت‌های نوآورانه آموزشی و پژوهش در آموزش
- ایفای نقش به عنوان رابط بین سطوح مختلف نظام آموزشی و دانشجویان در حوزه توسعه آموزش علوم پزشکی
- مشارکت فعال در جشنواره‌های آموزشی دانشگاهی، منطقه‌ای و کشوری

۷) شرح وظایف، فعالیت‌ها و ساختار کمیته دانشجویی توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه
 کمیته دانشجویی، واحدی است که زیر نظر مرکز مطالعات دانشگاه و در راستای سیاست‌های آن فعالیت می‌نماید. این کمیته متشکل از دانشجویان علاقه‌مند، فعال و بدون محدودیت رشته و دانشکده می‌باشد.

۱-۷) شرح وظایف:

- فعالیت کمیته دانشجویی در چارچوب مرکز مطالعات دانشگاه است. این کمیته در راستای رسالت کلی مراکز مطالعات دانشگاه و در چارچوب سیاست‌ها و برنامه‌های مرکز مطالعات دانشگاه در موارد زیر فعالیت می‌نماید:
- آگاه‌سازی، تشویق و جذب دانشجویان جهت مشارکت در فعالیت‌های توسعه آموزشی
- بستر سازی در جهت توانمندسازی دانشجویان علوم پزشکی در زمینه آموزش علوم پزشکی از طرق:
 - الف. برگزاری سمینارها، کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی مرتبط با آموزش علوم پزشکی مبتنی بر نیازهای دانشجو
 - ب. هماهنگی با دانشجویان، ارائه مشاوره به دانشجویان و تشکل‌های دانشجویی در زمینه آموزش علوم پزشکی
 - پ. جلب حمایت از شرکت دانشجویان در برنامه‌های آموزشی ملی و بین‌المللی مرتبط با آموزش علوم پزشکی
- برقراری ارتباط، اطلاع‌رسانی و بسترسازی جهت تعامل و تبادل تجارب دانشجویی در حوزه آموزش علوم پزشکی از طریق:
 - الف. جلسات درون و برون دانشگاهی
 - ب. همایش‌ها و جشنواره‌ها
 - پ. رسانه‌های مختلف اعم از نشریات، فضای مجازی و...
- مشارکت فعال در پیاده‌سازی بسته‌های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی وزارت در چارچوب فعالیت‌های مرکز مطالعات دانشگاه از طریق:
 - الف. آشناسازی دانشجویان با بسته‌های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی
 - ب. همکاری در پروژه‌های دانشگاه در جهت پیاده‌سازی بسته‌های تحول
 - پ. مشارکت در نقد اقدامات ذیل بسته‌های تحول و به روز رسانی آنها
 - ت. مشارکت در ارزیابی‌های کیفی، خودارزیابی و ارزیابی‌های محوله
- خودارزیابی و مشارکت در ارزشیابی‌های کمیته‌های دانشجویی

- همکاری و مشارکت در فعالیت‌های مرکز مطالعات دانشگاه در زمینه برنامه‌ریزی درسی اعم از نیازسنجی، طراحی، اجرا و ارزشیابی
 - همکاری و مشارکت در فعالیت‌های مرکز مطالعات دانشگاه در زمینه ارزشیابی فعالیت‌های آموزشی از طرق:
 - الف. مشارکت در طراحی، اجرا و بازخورد ارزشیابی‌های برنامه، دوره اعضای هیات علمی، کارکنان و فرآیندهای آموزشی
 - ب. مشارکت در ارزشیابی سیاست‌ها و آیین‌نامه‌های آموزشی مرتبط با دانشجویان
 - همکاری و مشارکت در فعالیت‌های مرکز مطالعات دانشگاه در زمینه طراحی، اجرا و ارزشیابی ایده‌های نوآورانه آموزشی و پژوهش در آموزش
 - بسترسازی برای دانشجویان در جهت مستند سازی فرایندهای آموزشی و تبدیل ایده به محصول کاربردی
 - جلب حمایت از ارائه‌ی نتایج پژوهش‌ها و طرح‌های نوآورانه آموزشی دانشجویان در همایش‌ها و مجامع ملی و بین‌المللی از طریق هماهنگی با مدیریت مرکز مطالعات دانشگاه
 - تالیف و ترجمه کتب مرتبط با آموزش علوم پزشکی برای دانشجویان با مدیریت مرکز مطالعات دانشگاه
- ۷-۲) ساختار:

ارکان کمیته دانشجویی توسعه آموزش دانشگاه علوم پزشکی اراک عبارت است از:

- مسئول کمیته دانشجویی توسعه آموزش علوم پزشکی
 - دبیر کمیته دانشجویی توسعه آموزش علوم پزشکی
 - عضو فعال (نائب دبیر) کمیته دانشجویی توسعه آموزش علوم پزشکی
 - کارگروه پژوهش در آموزش کمیته توسعه آموزش علوم پزشکی
 - کارگروه روابط عمومی و اطلاع رسانی، کمیته توسعه آموزش علوم پزشکی
 - کارگروه آموزش و توانمندسازی، کمیته توسعه آموزش علوم پزشکی
 - کارگروه هوش مصنوعی کمیته توسعه آموزش علوم پزشکی
 - کارگروه فناوری و کارآفرینی کمیته توسعه آموزش علوم پزشکی
 - کارگروه دانشجویان بین‌الملل کمیته توسعه آموزش علوم پزشکی
 - کمیته‌های دانشکده‌ای توسعه آموزش علوم پزشکی با محوریت دبیران کمیته‌های دانشکده‌ای
 - شورای مرکزی کمیته توسعه آموزش علوم پزشکی
- ۱-۲-۷) **مسئول کمیته دانشجویی دانشگاه:** یکی از اعضای هیأت علمی با حکم مدیر مرکز مطالعات دانشگاه علوم پزشکی مسئول کمیته دانشجویی است. وی بر حسن فعالیت دانشجویان نظارت داشته و در موارد لزوم برای فعالیت‌های کمیته جلب حمایت می‌کند.

۲-۲-۷) دبیر کمیته دانشجویی دانشگاه: یکی از اعضای دانشجویی است که توسط مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی انتخاب می‌گردد و بر اساس آیین نامه داخلی دانشگاه به مدت یکسال ابلاغ وی صادر می‌گردد. دبیر کمیته موظف به اداره جلسات و مدیریت مرتبط با وظایف کمیته و هماهنگی بین کارگروه‌های مختلف و پاسخگویی به مدیر مرکز مطالعات و مسئول کمیته در مورد فعالیت‌های کمیته می‌باشد.

۳-۲-۷) کارگروه‌های دانشجویی: کمیته دانشجویی می‌تواند بنا بر مقتضیات دانشگاه و با هدف بهبود کیفی و کمی فعالیت‌های کمیته، کارگروه‌های مورد نیاز خود را در زمینه‌های مختلف با نظر دبیر دانشجویی و رییس کمیته معرفی و در سطح دانشگاه تشکیل دهد. که در حال حاضر شش کارگروه زیر مورد نیاز است:

- کارگروه روابط عمومی و اطلاع رسانی، کمیته توسعه آموزش علوم پزشکی
- کارگروه آموزش و توانمندسازی، کمیته توسعه آموزش علوم پزشکی
- کارگروه پژوهش در آموزش کمیته توسعه آموزش علوم پزشکی
- کارگروه هوش مصنوعی کمیته توسعه آموزش علوم پزشکی
- کارگروه فناوری و کارآفرینی کمیته توسعه آموزش علوم پزشکی
- کارگروه دانشجویان بین الملل کمیته توسعه آموزش علوم پزشکی

۴-۲-۷) دبیر کمیته دانشجویی دانشکده: هر دانشکده‌ای دارای یک دبیر دانشجویی است.

از بین افراد عضو کمیته‌ی توسعه آموزش دانشکده، افراد علاقه‌مند می‌توانند به صورت سالانه با ارسال رزومه و نامه‌ی انگیزشی خود به شورای مرکزی کمیته و پس از تایید شورا، توسط انتخابات دانشکده‌ای در صورت کسب حداکثر آرا به مدت یک سال وظیفه‌ی دبیری کمیته دانشکده را به عهده بگیرد. لازم به ذکر است افرادی می‌توانند در انتخابات رای دهند که عضو کمیته توسعه آموزش دانشکده مورد نظر باشند.

تبصره: در صورت عدم حضور اکثریت اعضای دانشکده در جلسه و انتخابات تعیین دبیر، انتخابات مذکور رسمیت نداشته و دبیر کمیته دانشکده موظف است جلسه انتخابات را حداکثر تا دوهفته پس از تاریخ جلسه اول با کاندیدا معرفی شده برگزار کند. و لازم به ذکر است این جلسه با هر تعدادی از اعضای شرکت کننده رسمی می‌باشد.

شرح وظایف دبیر دانشکده به شرح زیر است:

- شناسایی و جذب دانشجویان مستعد و علاقمند جهت فعالیت در واحد کمیته دانشکده و معرفی دانشجویان توانمند و فعال به شورای مرکزی
- اجرای فعالیت‌ها و برنامه‌های ارائه شده از سوی شورای مرکزی در دانشکده
- برگزاری جلسات منظم و ارائه گزارش ماهانه از فعالیت‌های کمیته دانشکده
- تصویب برنامه‌های اجرایی کمیته دانشکده در شورای مرکزی دانشگاه

لازم به ذکر است، پروژه‌های دانشکده‌ای کمیته توسعه آموزش تنها در صورت تصویب در کمیته مرکزی دانشگاه و با تایید دبیر و رئیس کمیته قابل اجرا می‌باشند. در صورت عدم تصویب پروژه‌های مذکور تا زمان تصویب مسدود خواهد ماند.

کمیته دانشجویی دانشکده: این کمیته متشکل از دانشجویان علاقه‌مند، بدون محدودیت رشته و دانشکده می‌باشد. این کمیته در راستای بهبود وضعیت آموزشی و در عرصه‌ی توانمند سازی دانشجویان در حوزه آموزشی، پژوهش در آموزش و نوآوری آموزشی فعالیت می‌نماید.

۷-۲-۵) **شورای مرکزی کمیته توسعه آموزش علوم پزشکی:** متشکل از رییس کمیته، دبیر دانشجویی کمیته دانشگاه، دبیران دانشجویی کمیته‌های دانشکده‌ها و نیز مسئولان کارگروه‌های کمیته دانشجویی است.

۷-۲-۶) **شرایط عضویت دانشجویان:**

این کمیته شامل دانشجویان فعال و علاقه‌مند به فعالیت در عرصه آموزش است که حائز شرایط زیر می‌باشند:

- علاقه مندی به فعالیت‌های توسعه‌ی آموزشی
- احراز معدل حداقل ۱۴ در آخرین نیمسال تحصیلی قبل از درخواست
- معرفی توسط دبیران کمیته توسعه آموزش دانشکده‌ها

۷-۳) **جلسات کمیته دانشجویی:**

کمیته‌ی دانشجویی در راستای دستیابی به اهداف خود، با کسب موافقت مدیر مرکز مطالعات دانشگاه امکان برگزاری جلسات با مسئولین آموزشی در سطوح مختلف دانشکده‌ها و دانشگاه را خواهد داشت.

۸) **پشتیبانی**

حمایت و پشتیبانی از کارگروه دانشجویی توسعه آموزش دانشکده و کمیته دانشجویی مرکز مطالعات دانشگاه، به ترتیب از طریق رایزنی دفتر توسعه آموزش همان دانشکده/ مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه با معاون آموزشی آن دانشکده انجام می‌شود. مقتضی است معاونت محترم آموزشی دانشکده‌ها در راستای حمایت و تشویق دانشجویان فعال در عرصه توسعه آموزش در دفاتر توسعه، برنامه ریزی مشخصی داشته باشند.

به منظور جلب مشارکت دانشجویان در فعالیتهای مربوط به کارگروه‌ها و کمیته دانشکده‌ای دانشجویی، بهتر است سازوکارهای لازم در دانشکده و دانشگاه پیش‌بینی شود. برخی از موارد پیشنهادی عبارتند از:

- ارائه گواهی مشارکت فعال در فعالیتهای کارگروه/ کمیته دانشجویی در انتهای دوره فعالیت
- اعطای گواهی جهت برگزاری یا مشارکت در برگزاری برنامه ها یا رویداد های کمیته دانشجویی توسعه آموزش پزشکی
- در نظر گرفتن عضویت در کمیته/ کارگروه های دانشجویی توسعه آموزش به عنوان یکی از معیارهای انتخاب در جشنواره های دانشجویی ابن سینا (مصوب شده در معیارهای ارزشیابی جشنواره دانشجویی ابن سینا- بخش آموزشی)
- تقدیر و معرفی کارگروه های توسعه آموزش فعال و منتخب در هر نیم سال تحصیلی در سطح دانشگاه
- حمایت از دانشجویان جهت ارائه فعالیت ها و پروژه ها در سمینارها، کنگره ها و همایش های حوزه آموزش پزشکی
- تسهیل شرکت دانشجویان فعال در حوزه توسعه آموزش در دوره های توانمندسازی آموزش پزشکی مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه
- تعلق مبلغ کار دانشجویی با حداکثر ساعات ۲۵۰ ساعت در ماه با نظر مسئول کمیته توسعه آموزش به اعضای فعال کمیته توسعه آموزش علوم پزشکی

در صورت تغییرات اساسی و ساختاری اساسنامه کشوری، مرکز مطالعات دانشگاه آیین نامه درون دانشگاهی کمیته دانشجویی توسعه آموزش و مشخصات دبیر کمیته را تا حداکثر ۲ ماه پس از ابلاغ اساسنامه کشوری، برای بررسی و تایید به مرکز مطالعات وزارت ارائه می نماید.